

ابعاد روانی فرهنگ اسلامی در زنان شاغل در حرفه قالببافی

فاطمه توشه جو لنگرودی

چکیده

فرش ایران یکی از درخشان ترین جلوه گاه های تمدن و فرهنگ ایرانی است، این هنر در ایران پس از اسلام و دوره صفویه با توجه به نمونه های بر جای مانده از فرش این دوره در کاربرد نقوش و هم چنین رنگ بندی به تکامل می رسد. در این مطالعه ابعاد فرهنگ اسلامی سایه انداز بر زنان شاغل در حرفه قالببافی، با استفاده از تحلیل سلسله مراتبی و نرم افزار اکسپرت چویز مورد بررسی قرار خواهد گرفت. جامعه آماری این مطالعه ۱۰۰ نفر از زنان شاغل در حرفه قالببافی می باشند که ۳۰ نفر با استفاده از روش نمونه گیری گلوله برفی از بین آن ها انتخاب شد. جهان بینی مذهب تشیع نظیر تجلی بهشت و عناصر وابسته به آن (صحنه باغ و درختان، نقوش گیاهی و نباتی)، آموزه های دینی (آیات و احادیث قدسی و نبوی)، روایات تصویری (عیادت امام علی(ع) از بیمار، معراج پیامبر)، صحنه عاشورا، ادکار و ادعیه منسوب به شیعه در قالب کتیبه و نوشتار (دعای نادعلیاً، زیارت نامه عاشورا نماینده های ابعاد روانی مطابق با هویت اسلامی می باشند. در مطالعه ی انجام شده ابعاد روانی مربوط به طرح های نگاره قالی مخصوصاً طرح های بهشت (در تطبیق با عناصر و نمادهای هویت اسلامی) بیش از دیگر ابعاد قالببافی بر افکار قالببافان زن موثر می باشد.

کلیدواژه ها: ابعاد روانی، تحلیل سلسله مراتبی، زنان شاغل قالبباف، فرهنگ اسلامی

مقدمه

انسان ها مهم ترین عامل توسعه اند. در این میان زنان نیمی از منابع انسانی هر جامعه ای را تشکیل می دهند. بنابراین، برنامه ریزی اصولی برای آن ها باید از بنیادهای مهم هر جامعه باشد، به ویژه اینکه در نظر گرفتن این جمعیت، چه به عنوان تولید کننده، چه به عنوان خدمت رسان و یا حتی مصرف کننده، در تعادل و توازن توسعه نقش اساسی دارد. در واقع این نکته توجه پژوهشگران را به خود جلب کرده است که در الگوی توسعه در کشورهای غربی به طور معمول فرایند نوسازی و حرکت در جهت پیشرفت مادی و فکری، با ورود هر چه گسترده تر زنان به حوزه های عمومی همراه بوده و سهم آنان برای تصمیم در حوزه های گوناگون افزایش پیدا کرده است (علیائی و دهقان نیستانی، ۱۳۹۱). تعادل کار و زندگی در کشورهای غربی با جوامع اسلامی متفاوت می باشد. سیاست های تعادل بین کار و زندگی برای زنان و مردان در فرهنگ اسلامی در مطالعه ابوبکر و همکاران (۲۰۲۲) مورد بررسی قرار گرفته و به بررسی ماهیت سیاست های تعادل کار و زندگی پرداخته شد که در آن یک کشور در حال توسعه (غزه؛ فلسطین) مورد بررسی قرار گرفت. با استفاده